

Veiledning for tilbydere av telefoni, bredbånd osv.

- kort om utvalgte plikter som følger av ekomregelverket

20. august 2009

Post- og teletilsynet

Formål

I Norge trenger man ikke tillatelse fra myndighetene for å tilby de fleste tjenester innen elektronisk kommunikasjon. Med retten til å tilby elektronisk kommunikasjon til allmennheten følger det imidlertid en rekke plikter, og de viktigste er samlet i dette dokumentet.

Pliktene følger av ekomloven¹ og tilhørende forskrifter (ekomforskriften², nummerforskriften³ mv.). Oversikten i dette dokumentet over pliktene er ikke fullstendig eller uttømmende, og tilbyderen er selv ansvarlig for å gjøre seg kjent med de forpliktelser han er pålagt å overholde. Noen av forpliktelsene gjelder *alle* tilbydere av elektronisk kommunikasjonsnett og offentlig elektronisk kommunikasjonstjenester (ekomtilbydere), mens enkelte forpliktelser *bare* gjelder tilbydere av offentlig telefontjeneste (telefonitilbydere).

Hvis pliktene ikke overholdes, kan det være aktuelt med sanksjoner. Disse omtales i etterkant av beskrivelsen av plikter. Avslutningsvis omtales også tilbydergebyr.

Kontakt Post- og teletilsynet (PT) hvis du er i tvil om rettigheter og plikter som følger av ekomregelverket.

Regelverket omtaler hovedsakelig to typer tilbydere, som har noe ulike forpliktelser:

1) Ekomtilbyder: alle tilbydere av elektroniske kommunikasjonsnett og elektroniske kommunikasjonstjenester. I ekomloven defineres tilbyder som: *"enhver fysisk eller juridisk person som tilbyr andre tilgang til elektronisk kommunikasjonsnett eller -tjeneste"*. I eget vedlegg forklares begrepene elektronisk kommunikasjon, -nett, og -tjeneste.

2) Telefonitilbyder: en ekomtilbyder som tilbyr offentlig telefontjeneste. Se vedlegg for ekomlovens definisjon av telefontjeneste. Telefontjeneste omfatter både mobil- og tradisjonell fasttelefoni (PSTN/ISDN). Telefontjeneste omfatter også bredbåndstelefontjeneste som er tilrettelagt for alle-til-alle kommunikasjon, dvs. at man både kan ringe til og motta samtaler fra mobilnett og fastnett (PSTN/ISDN). Se [PTs prinsippnotat 14. juni 2006](#) for nærmere omtale av bredbåndstelefontjeneste.

Ekomtilbydere er bl.a. underlagt følgende plikter

1. Registreringsplikt.
2. Taushetsplikt.
3. Plikter ifm. fellesfakturerte tjenester.
4. Plikter ifm. bruksbegrensning.
5. Rapporteringsplikt.
6. Plikt til å tilby avtale.
7. Plikt til varsling ved endring av avtale.

Telefontilbydere er i tillegg underlagt følgende plikter

8. Plikt til å informere om leveringsvilkår.
9. Plikter ifm. nødanrop, herunder geografisk lokalisering av nødanrop.
10. Plikter ifm. nummeropplysning.
11. Plikter ifm. overflytting av nummer ved bytte av tilbyder (nummerportering).

Generelle regler

12. Sanksjoner.
13. Tilbydergebyr.

¹ Lov om elektronisk kommunikasjon, av 4. juli 2003 nr. 83

² Forskrift om elektronisk kommunikasjonsnett og elektronisk kommunikasjonstjeneste, av 16. februar 2004 nr. 401

³ Forskrift om nummerressurser for elektroniske kommunikasjonsnett og -tjenester, av 16. februar 2004 nr. 426

Del I: Plikter for alle ekomtilbydere

1. Registreringsplikt

Se ekomloven § 2-1, jf. ekomforskriften § 1-2.

Markedet for elektronisk kommunikasjon er åpent for alle som ønsker å etablere seg, og det er ikke nødvendig med tillatelse fra myndighetene. De fleste typer ekomtilbydere har imidlertid en plikt til å registrere virksomheten sin hos PT. For slike tilbydere er registrering nødvendig for å drive lovlig virksomhet. Registrering skal skje før eller samtidig med at virksomhet igangsettes.

Disse ekomtilbydere har plikt til å registrere seg:

- Tilbydere som anlegger, drifter og gir tilgang til elektronisk kommunikasjonsnett som anvendes for tilbud av offentlig elektronisk kommunikasjonstjeneste.
- Tilbydere av offentlig telefontjeneste.
- Tilbydere av overføringskapasitet (leide samband).

Tilbydere som ikke faller inn under disse kategoriene, er ikke registreringspliktige, for eksempel: tilbydere av innholdstjenester, dataoverføringstjenester der tilbyderen ikke anlegger eller drifter eget (fysisk) nett, telefonitilbydere hvor tjenesten ikke eller bare delvis er tilrettelagt for alle-til-alle kommunikasjon (for eksempel henholdsvis Skype Classic og Skype Out).

Registrering til PT skjer ved å fylle ut [registreringsskjemaet](#), og dette undertegnes av en person som forplikter selskapet. Skjemaet sendes PT sammen med relevante vedlegg per ordinær post eller [per e-post](#).

Når skjemaet er sendt PT, kan tilbyderen tilby sine produkter og tjenester i markedet. Selskapets registrering vil fremgå av PTs [liste over registrerte tilbydere](#).

Endringer i de forhold som er rapportert inn til PT skal meldes til PT snarest mulig.

2. Taushetsplikt

Se ekomloven § 2-9.

Alle ekomtilbydere har taushetsplikt om kundenes og andres bruk av tjenestene som tilbyder selger. Dette gjelder opplysninger om innhold av elektronisk kommunikasjon og andres bruk av elektronisk kommunikasjon, f.eks. trafikkdata.

Bestemmelsen skal ivareta hensynet til sluttbrukernes konfidensialitet og personvern, og dette innebærer at tilbyder som hovedregel ikke kan utlevere opplysninger som omfattes av den lovpålagte taushetsplikt. For mer informasjon om personvern i elektronisk kommunikasjon, se [egen veiledning](#).

Politi- og påtalemyndigheten har imidlertid i visse tilfeller hjemmel til å kreve utlevering av elektronisk kommunikasjon. PT kan på anmodning fra denne frita tilbydere fra den lovpålagte taushetsplikten, men det gjøres en særskilt vurdering i hver enkelt sak. Dersom politi- og påtalemyndigheten har fått medhold i et slikt fritak i tillegg til en beslagsbeslutning (se straffeprosessloven § 203 flg.) eller rettslig pålegg (straffeprosessloven § 210), må tilbyder utlevere opplysninger som omfattes av PTs vedtak om fritak.

Politiet kan også få rettens kjennelse til å foreta telefonavlytting og annen kommunikasjonskontroll. I slike tilfeller er samtykke fra PT ikke påkrevd. Les mer om politiets tilgang til elektronisk kommunikasjon [her](#).

3. Plikter ifm. fellesfakturerte tjenester

Se ekomloven § 2-12, jf. ekomforskriften kapittel 5a.

Fellesfakturerte tjenester er innholdstjenester som tilbys over elektronisk kommunikasjonsnett og som faktureres sammen med elektronisk kommunikasjonstjeneste (telefonregning, bredbåndsregning o.l.). Tjenestene kan tilbys som mobilt innhold (for eksempel SMS over 4/5-sifrede kortnummer – CPA-plattform), over Internett eller via telefontjeneste (820/829-nummer, herunder telefortjenester).

Regelverket stiller bl.a. krav til at ekomtilbyder skal tilby sluttbruker å kunne sperre mot all tilgang til fellesfakturerte tjenester. Tilbyderen skal også sørge for at sluttbrukeren vederlagsfritt får prisinformasjon om den fellesfakturerte tjenesten før den leveres.

Tilbyderen skal videre sikre at barn og unge under 18 år ikke tilbys innhold som er forbudt å vise for aldersgruppen. Foreldre skal tilbys å registrere barn og unge under 18 år som brukere av abonnement.

Det er ekomtilbyderen som fakturerer innholdstjenesten på vegne av innholdsleverandøren, og som dermed står fullt ut ansvarlig overfor sine kunder for tjenestene. Ekomtilbyderen skal ha en ordning for behandling av klager og skal ikke henvise sine kunder videre til innholdsleverandøren. Dersom tilbyder og kunde ikke kommer til enighet, kan [Brukerklagenemnda for elektronisk kommunikasjon \(BKN\)](#) behandle klagen.

4. Plikter ifm. bruksbegrensning

Se ekomloven § 2-5 syvende ledd.

En typisk bruksbegrensning vil innebære at en tilbyder stanser leveransen av en ekomtjeneste til en annen tilbyder, for eksempel som følge av et betalingsmislighold. Dette er en alvorlig inngripen med store konsekvenser både for tilbyder og kunder.

Ekomtilbydere må innhente tillatelse fra PT for å kunne iverksette bruksbegrensningstiltak overfor en annen tilbyder⁴. Som bruksbegrensningstiltak menes blant annet avbrytelse eller annen funksjonell begrensning av bruken av nett eller tjenester. Bruksbegrensningstiltak kan også være nektelse av tilknytning.

For at PT skal fatte vedtak om tillatelse til bruksbegrensning, må et slikt tiltak anses nødvendig og forholdsmessig. I vedtak som gir tillatelse til bruksbegrensning vil det normalt bli stilt krav om varslings av sluttbrukere som blir berørt av bruksbegrensningen. Varselet skal gi sluttbrukerne oppfordring og tid til å områ seg for å kunne foreta et eventuelt tilbyderbytte.

For at en sak skal anses som en bruksbegrensningssak slik at PTs samtykke er nødvendig, kreves det normalt at det foreligger avtale mellom partene og at det kan dokumenteres at denne er misligholdt.

Bestemmelsen begrenser ikke tilbyders adgang til å innføre bruksbegrensninger f.eks. ved betalingsmislighold der sluttbruker misligholder sine privatrettslige kontraktsforpliktelser. I slike tilfeller vil tilbyder kunne gjennomføre bruksbegrensninger uten først å innhente særskilt tillatelse fra PT. Se forskriften § 1-7 tredje ledd om prosedyrer for håndtering av manglende betaling fra sluttbruker.

5. Rapporteringsplikt

Se ekomloven § 10-3.

PT innhenter regelmessig statistikkdata i det norske ekommarkedet. Typisk innhentes opplysninger om antall abonnement, omsetning og trafikk (minutter, SMS eller data). Dette gjøres

⁴ Dersom det foreligger nødssituasjon eller det er påkrevet av hensyn til rikets sikkerhet, er slik tillatelse ikke nødvendig, se nærmere loven § 2-5 nr. 1-6

på helårs-, halvårs- og kvartalsbasis. Helårsstatistikk er mer omfattende enn halvårs- og kvartalsstatistikk. Innhenting av data skjer ved at PT sender en e-post til ekomtilbydere som omfattes av statistikkinnhenting. E-posten inneholder en lenke til [Altinn](#) hvor tilbyderen logger seg inn for å fylle ut relevant informasjon elektronisk. Alle berørte tilbydere må oppfylle denne informasjonsplikten.

Innsamlede data blir benyttet i forbindelse med løpende markedstilsyn og regulering av tilbydere i ekommarkedet. Deler av de data som blir innhentet gjøres også tilgjengelig i form av rapporter om ekommarkedet. Disse publiseres på PTs [hjemmesider](#).

I tillegg til den regelmessige innhenting av statistikk, kan PT kreve å få utlevert andre opplysninger som er nødvendige av hensyn til gjennomføringen av bestemmelsene i ekomloven.

6. Plikt til å tilby avtale

Se ekomforskriften § 1-8 første ledd.

Ekomtilbydere har plikt til å tilby sluttbruker avtale for abonnements tjenester, herunder kontantkort tjenester. Avtalen skal bl.a. omfatte opplysninger om:

1. tilbyders navn, adresse
2. avtalens omfang, herunder relevante opplysninger om nett og tjenester, kvalitetsparametre, vedlikeholdsvilkår og tidspunkt for tilknytning
3. pris og henvisning til hvor man får tilgang til oppdatert informasjon om pris
4. avtalens varighet og vilkår for fornyelse og opphør
5. kompensasjons- og refusjonsordninger ved kvalitetsavvik eller ved manglende levering
6. prosedyre for klagebehandling.

7. Plikt til varsling ved endring av avtale

Se ekomloven § 2-4, jf. ekomforskriften § 1-8 andre ledd.

Ekomtilbydere skal varsle kunden om endring i avtalen minst en måned før endringer iverksettes. For at varslingsplikten skal inntre, må endringen være av en viss betydning for bruker.

Kunden har rett til vederlagsfritt å kunne heve avtalen dersom endringen er til brukers ugunst. Tilbydere har plikt til å informere om hevningsadgangen når endringene i avtalen varsles.

Kravene til varselets form og innhold varierer med hva endringen består i. Det er flere måter å varsle kunden på, for eksempel per post, e-post, telefon, SMS og informasjon på egne nettsider eller i medier. I vurderingen av om kravet til varsel vil være oppfylt, er varslingsmetoden et av vurderingspunktene. Den skal være tilpasset endringene som skal varsles og hvilken tjeneste endringen berører. Generelt vil det være slik at jo større betydning endringen må antas å ha for kunden, desto større krav stilles til varselets innhold og form.

Del II: Plikter for telefonitilbydere

8. Plikt til å informere om leveringsvilkår

Se ekomloven § 2-4, jf. ekomforskriften § 1-7.

Telefonitilbydere har plikt til å utarbeide og offentliggjøre leveringsvilkår for sitt tilbud jf. forskriften § 1-7.

Informasjonen som offentliggjøres skal være oversiktlig og oppdatert og skal blant annet inneholde opplysninger om:

1. tilbyders navn og adresse

2. hva offentlig telefontjeneste omfatter, herunder tilleggstjenester
3. priser for tilgang, bruk og vedlikehold, herunder fast og variable priser, samt rabatter og særlige prisplaner
4. kompensasjon- og refusjonsordninger
5. vedlikeholdstjenester
6. standard leveringsvilkår, herunder eventuelle vilkår om varighet
7. klageordninger.

Telefontilbydere skal ha prosedyrer for håndtering av manglende betaling fra sluttbruker. Prosedyrene skal være forholdsmessige, ikke-diskriminerende og offentlige. Prosedyrene skal omfatte informasjon om forhåndsvarsling ved bruksbegrensning og stenging. Så langt det er teknisk mulig skal bare berørte tjenester stenges. Sluttbruker skal kunne anrope nødnetene selv om det er stengt for utgående samtaler.

9. Plikter ifm. nødanrop, herunder geografisk lokalisering av nødanrop

Se ekomloven § 2-6.

Anrop til nødnetenes nødmeldingstjeneste skal kunne foretas fra alle telefoner og andre typer terminaler tilknyttet offentlig telefontjeneste. Brukere skal kunne anrope nødnetenes nødmeldingstjeneste uten å måtte betale for det. Ved anrop til nødnetenes nødmeldingstjeneste skal telefontilbydere⁵ overføre anroperens nummer (A-nummer) og nødvendige opplysninger for geografisk lokalisering av nødanropet (opprinnelsesmarkering). Kravet til opprinnelsesmarkering gjelder uavhengig av hvilken teknologi som brukes for å tilby telefontjenesten.

Opplysningene som tilbyderne skal overføre til nødnetenes nødmeldingstjeneste skal minst inneholde sluttbrukers, eventuelt registrert brukers etternavn, fornavn og mellomnavn eller firmanavn og registrert adresse. For anrop fra mobiltelefon skal tilbyderne i tillegg overføre sanntidsinformasjon om mobilterminalens geografiske lokalisering.

PT kan gi midlertidig dispensasjon fra kravet. Tilbydere av nomadisk bredbåndstelefonti vil for eksempel kunne søke om dispensasjon, jf. [prinsippnotat om bredbåndstelefonti](#). PT har i praksis innvilget slike søknader, gitt at en rekke vilkår er oppfylt.

Bransjen har utviklet en løsning for overføring av opprinnelsesmarkering til nødnetene, og denne tilbys av [Nasjonal Referanse Database AS \(NRDB\)](#).

10. Plikter ifm. nummeropplysning

Se ekomloven § 7-4, jf. ekomforskriften §§ 6-2 og 6-3.

Telefontilbydere skal føre register over enhver sluttbrukers navn, adresse og nummer/adresse med organisasjonsnummer (nummeropplysningsinformasjon), jf. forskriften § 6-2. Tilbyderen skal sørge for en entydig identifisering av sluttbrukeren. Fødselsdato eller organisasjonsnummer skal registreres. Nærmere informasjon om identifisering finnes [her](#) og [her](#).

Tilbyderne skal dekke kostnader med å tilrettelegge for overføring av nummeropplysningsinformasjon. Nummeropplysningsvirksomhet skal dekke eventuelle overføringskostnader (f. eks. linjeleie).

Uttalelser fra samferdselsmyndighetene om rekkevidden av utleveringsplikten til bruk for andre formål enn nummeropplysningstjeneste finnes [her](#).

Under veiledning av PT har bransjen fremforhandlet en standardavtale om utveksling av nummeropplysningsinformasjon som PT anbefaler. Standardavtalen er lagt ut [her](#).

Tilbyderne plikter etter forskriften § 6-3 å stille informasjonen til rådighet for tilbydere av nummeropplysningstjeneste for bruk i nummeropplysningsvirksomhet. Sluttbruker skal

⁵ Plikten gjelder også i utgangspunktet for eier av elektronisk kommunikasjonsnett som brukes til levering av offentlig telefontjeneste, men er mest relevant for telefontilbydere

kostnadsfritt tilbys å reservere seg helt eller delvis fra utlevering av nummeropplysningsinformasjon.

Reservasjoner mv. og hemmelig nummer, se forskriften § 6-2 tredje og fjerde ledd.

Tilbyder skal opplyse sluttbruker om at reservasjon mot oppføring i nummeropplysningssystem kan gjøres vederlagsfritt. Sluttbruker skal etter anmodning få disponere hemmelig nummer.

11. Plikter ifm. overflytting av nummer ved bytte av tilbyder (nummerportering)

Se ekomloven § 7-3, jf. ekomforskriften §§ 3-5 flg. og 1-10

Sluttbruker har rett til å beholde sitt nummer ved bytte av telefonitilbyder⁶. Mottakende tilbyder skal innhente en skriftlig fullmakt fra sluttbruker før skifte av tilbyder. Fullmakten skal inneholde en entydig identifisering av sluttbrukeren og et positivt samtykke om å bytte tilbyder. Som skriftlig fullmakt anses også fullmakt avgitt pr. e-post, SMS eller telefaks. Avgivende tilbyder plikter å gjennomføre flyttingen av nummeret normalt innen fem virkedager etter at han har mottatt korrekt anmodning, med mindre lengre frist er avtalt mellom tilbyderne

Bestemmelsene om nummerportering er ufravikelige. En tilbyder kan ikke nekte portering på grunn av et uoppgjort krav mot en sluttbruker.

Skulle avgivende tilbyder gå konkurs, plikter konkursboet å oppfylle porteringsplikten. Dette kan enten gjøres ved at boet selv eller konkursdebitor godkjenner porteringsbestillinger, eller ved at bobestyrer gir skriftlig fullmakt til Nasjonal Referanse Database AS (NRDB) om at alle porteringer skal godtas.

Del III: Generelle regler

12. Sanksjoner

Se ekomloven §§ 10-6 (pålegg om retting/endring m.v.), 10-7 (tvangsmulkt), 10-8 (tilbakekall), 10-9 (stenging), 10-10 (pålegg om stans i omsetning, m.v.), 10-12 (tilbakebetaling), 10-13 (overtredelsesbot, jf. ekomforskriften § 10-3a) og 12-4 (straff).

Dersom pliktene som følger av ekomregelverket ikke følges, har PT hjemmel til å varsle/fatte vedtak med pålegg om retting/endring iht. loven § 10-6, eventuelt i kombinasjon med varsel om tvangsmulkt etter § 10-7. Mulkt skal i prinsippet ilegges i alle tilfeller hvor en tilbyder ikke innretter seg. Loven § 10-13 gir også mulighet for PT å ilegge overtredelsesbot, eventuelt i kombinasjon med tvangsmulkt.

Overtredelsesbot ilegges i etterkant av et regelbrudd, mens tvangsmulkt virker framover i tid. Loven § 10-9 åpner også for at PT kan stenge tjenester, for eksempel hvis en aktør ikke innretter seg til tross for at den har blitt ilagt tvangsmulkt.

Andre sanksjonsmuligheter iht. loven følger av §§ 10-8 (tilbakekall), 10-10 (pålegg om stans i omsetning, m.v.), 10-12 (tilbakebetaling) og 12-4 (straff).

13. Tilbydergebyr

PT er finansiert gjennom gebyr fra tilbydere mv. Dette er regulert i [forskrift](#) om gebyr til Post- og teletilsynet av 21. 2.2005 nr. 168. Tilbydere av elektronisk kommunikasjonsnett, elektronisk kommunikasjonstjeneste og tilhørende fasiliteter med omsetning over 30 millioner kroner i foregående år ilegges tilbydergebyr. Beregningen av dette gebyret er fastsatt i forskriften. Det ilegges også andre gebyrer som er fastsatt i samme forskrift, som gebyr for frekvensløyve, gebyr for senderløyve, gebyr for bruk av nummer, navn og adresseressurser mv.

⁶ Plikten gjelder bare tilbydere som benytter 5- og 8-sifrede nummer iht. nummerforskriften § 16. Sluttbrukers rett gjelder således bare for denne typen nummer, og ikke IP-adresser, domenenavn, e-postadresser eller lignende.

VEDLEGG

Begrep	Definisjon iht. ekomloven § 1-5 med merknader
Elektronisk kommunikasjon	<p>Overføring av lyd, tekst, bilder eller andre data ved hjelp av elektromagnetiske signaler i fritt rom eller kabel i et system for signaltransport.</p> <ul style="list-style-type: none"> • <i>For eksempel signaler for overføring av telefonsamtale eller SMS.</i>
Elektronisk kommunikasjonsnett	<p>System for elektronisk kommunikasjon der radioutstyr, svitsjer og annet koplings- og dirigeringsutstyr, tilhørende utstyr eller funksjoner inngår.</p> <ul style="list-style-type: none"> • <i>For eksempel nettverk for mobil- eller fasttelefoni.</i>
Elektronisk kommunikasjonstjeneste	<p>Tjeneste som helt eller i det vesentligste omfatter formidling av elektronisk kommunikasjon og som normalt ytes mot vederlag.</p> <ul style="list-style-type: none"> • <i>For eksempel bredbåndstjeneste, telefontjeneste eller SMS-tjeneste.</i>
Offentlig elektronisk kommunikasjonstjeneste	<p>Elektronisk kommunikasjonstjeneste som er tilgjengelig for allmennheten eller beregnet for bruk for allmennheten.</p> <ul style="list-style-type: none"> • <i>For eksempel tilbud om bredbåndstjeneste, telefontjeneste eller SMS-tjeneste som er offentlig tilgjengelig. Tjenester internt i en bedrift eller til lukkede brukergrupper inkluderes ikke.</i>
Telefontjeneste	<p>Elektronisk kommunikasjonstjeneste som overfører tale mellom terminalutstyr koblet til nettermineringspunkter i et elektronisk kommunikasjonsnett.</p> <ul style="list-style-type: none"> • <i>Inkluderer både fasttelefoni (PSTN/ISDN), mobiltelefoni og bredbåndstelefontjeneste som er tilrettelagt for alle-til-alle-kommunikasjon.</i>
Offentlig telefontjeneste (følger forutsetningsvis av definisjonen av offentlig elektronisk kommunikasjonstjeneste)	<p>Telefontjeneste tilgjengelig for allmennheten eller beregnet til bruk for allmennheten.</p>
Overføringskapasitet	<p>Elektronisk kommunikasjonstjeneste i form av fast etablert kapasitet for signaltransport som innsatsfaktor for produksjon av tjeneste eller som transport mellom ulike geografiske adresser for sluttbrukere.</p> <ul style="list-style-type: none"> • <i>Omtales gjerne som leide linjer eller leide samband.</i>
Sluttbruker	<p>Enhver fysisk eller juridisk person som inngår avtale om tilgang til elektronisk kommunikasjonsnett eller -tjeneste til eget bruk eller utlån.</p> <ul style="list-style-type: none"> • <i>Abonnent, den som er ansvarlig for å betale faktura eller som inngår avtale om kontantkort.</i>
Bruker	<p>Enhver fysisk eller juridisk person som bruker elektronisk kommunikasjonsnett eller -tjeneste til egen bruk eller som innsatsfaktor for produksjon av andre tjenester.</p> <ul style="list-style-type: none"> • <i>Sluttbruker, men også enhver som bruker ekomtjeneste uten selv å være abonnent. Inkluderer også tilbydere av ekomtjenester som kjøper en ekomtjeneste av en annen tilbyder og bruker denne tjenesten som innsatsfaktor i produksjonen av egen tjeneste.</i>